

Na placu św. Ducha gości rzeźba artysty z Malty

2021-07-10

Z okazji 50. rocznicy nawiązania stosunków dyplomatycznych pomiędzy Polską i Maltą, na placu św. Ducha czasowo eksponowana jest rzeźba „Zieme” Austina Camilleriego, jednego z najbardziej cenionych współcześnie rzeźbiarzy maltańskich. Organizatorami pokazu są Ambasada Republiki Malty w Warszawie i Konsulat Republiki Malty w Krakowie.

Ekspozycja, która wpisuje się w bogatą ofertę sezonu Kraków Culture Summer, ma charakter czasowy. Rzeźbę na placu św. Ducha, przy Teatrze im. Juliusza Słowackiego, można podziwiać od 9 lipca do końca września.

Rzeźba Austina Camilleriego, którego prace były eksponowane w najważniejszych galeriach sztuki europejskiej, ma wyraźnie klasycyzujący charakter. Po raz pierwszy została zaprezentowana publiczności 2015 r. przed maltańskim parlamentem podczas festiwalu VIVA – Valletta International Arts Festival. Następnie, w 2016 roku, uświetniła wystawę The Last Oland Horse w Kalmar Konstmuseum w Szwecji.

Tytuł rzeźby „Zieme” nawiązuje do maltańskiego słowa „żiemel” oznaczającego konia. Nazwa pozbawiona jest jednak ostatniej spółgłoski „l” – to znaczący gest. Inspirację i okoliczności powstania pracy artysta przybliża następująco:

– Pewnego dnia, bawiąc się z moim synem, zanurzonym w kolekcji zabawek, natknąłem się na znaczną liczbę zwierząt z odciętymi kończynami. Były to konie, które nie wytrzymałyby bez wsparcia. Nie mogłem im nie współczuć, a jednocześnie – nawet jeśli były bezużyteczne dla zabawy – mój syn nie chciał wyrzucić żadnego z nich. To przeniosło mnie automatycznie do skojarzeń z europejską tradycją posągu konnego. To przecież może najbardziej wszechobecny symbol władzy i autorytetu, zwłaszcza władzy i autorytetu rządzącego. Zainteresowała mnie ta forma wyrażania się władzy i jej materializacja ikonograficzna oraz to, jak głęboko obrazy władzy są zakorzenione w zachodniej ikonosferze – tłumaczy artysta, który dodaje:

– Ale moja rzeźba nie jest wypielęgnowana i upiększona. Jest obrazem, który coś ukrywa. Interesuje mnie rozbieżność między obrazem a treścią, brak jasnych skojarzeń. Z „Zieme” – okrojoną wersją maltańskiego słowa „żiemel” (koń) – starałem się zgłębić symbol omyłności władzy i wykluczeń, jakie ona narzuca. To próba podjęcia krytyki władzy poprzez przedstawienie władzy ułomnej – opowiada Austin Camilleri, twórca rzeźby, która wzbudza ogromne, międzynarodowe zainteresowanie i zachęca do dyskusji.

Rzeźba nawiązuje do tradycji pomników konnych, wykształconych w antyku, odrodzonych w renesansie włoskim i kontynuowanych w epoce baroku oraz nowoczesności. Liczne pomniki konne wodzów umieszczane były w konkretnych układach przestrzennych: architektonicznych i symbolicznych, często w okolicach siedzib władz politycznych, pałaców dygnitarzy, na dziedzińcach parlamentów i na terenie siedzib królewskich. Wzorcowym przykładem jest pomnik Tadeusza Kościuszki na Wawelu.

Ale w wersji Camilleriego ten idealizowany symbol władzy jest kaleki, pozbawiony jednej kończyny, a zatem równowagi i harmonii. Brak jednej kończyny czyni to klasyczne wyobrażenie piękna obrazem niepokojącym i otwiera pole do szerokich interpretacji na pograniczu estetyki, polityki, włączenia społecznego, niepełnosprawności, wrażliwości społecznej.

- Brak czwartej nogi rzeźby w kontekście długiej europejskiej tradycji rzeźby konnej może być interpretowany jako symbol zawodności władzy, jej kruchości, niedoskonałości, braku równowagi, obecności i przyzwolenia na obecność przedstawień niepełnosprawności w przestrzeni publicznej. Ogromnie się cieszę, że ważna dla maltańskiej kultury rzeźba może czasowo zagościć w Krakowie, w tak pięknej i prestiżowej przestrzeni, jaką jest plac św. Ducha i ogrody Teatru im. Juliusza Słowackiego. Wierzę, że ta piękna klasyczna forma, przywołująca skojarzenia z przestrzeniami antycznej harmonii, będzie źródłem refleksji nad relacjami człowiek - władza - natura - piękno, a także przyczyni się do niezwykłego odkrycia jednej z najpiękniejszych przestrzeni Krakowa - mówi dr Agnieszka Kamińska, Konsul Honorowy Republiki Malty w Krakowie, jedna z inicjatorek sprowadzenia rzeźby do Krakowa.

Ekspozycja rzeźby maltańskiego artysty, odbywająca się z okazji 50. rocznicy nawiązania stosunków dyplomatycznych pomiędzy Polską i Maltą, to inicjatywa, na którą mieszkańców Krakowa i gości zapraszają Ambasador Republiki Malty w Polsce John Paul Grech oraz Konsul Honorowy Republiki Malty w Krakowie Agnieszka Kamińska. Miasto Kraków wspiera ekspozycję, włączając tę inicjatywę w program wydarzeń kulturalnych Kraków Culture Summer.

Austin Camilleri jest artystą zajmującym się instalacjami, malarstwem, rysunkiem, projektami wideo i rzeźbą. Studiował na Uniwersytecie Maltańskim oraz w Accademia Pietro Vannucci w Perugii. Był kuratorem wystaw i tworzył interdyscyplinarne wydarzenia, często współpracując z autorami, kompozytorami, aktorami, architektami i choreografami. Jest twórcą projektu 356, członkiem StArt, Fundazzjoni Klula i Fundacji ISTRRA oraz wykładowcą Uniwersytetu Maltańskiego.

Jego prace były eksponowane podczas Biennale w Wenecji, Biennale Śródziemnomorskiego, Biennale Sztuki Raker i Biennale Młodych Artystów, a także w Muzeach Watykańskich oraz w wielu galeriach cieszących się światową renomą, między innymi w New Delhi, Pekinie, Strasburgu, Paryżu, Rzymie, Nowym Jorku, Londynie, Hadze, Jerozolimie, Tunisie i w Monachium. Dodatkowe informacje o można znaleźć na stronie artysty - link [tutaj](#).